

PROGRAM PRE CESTOVNÝ RUCH

SPOLU – občianska demokracia

Slovensko je krajinou s vysokým potenciálom rozvoja domáceho a príjazdového cestovného ruchu. Ponúka bohaté možnosti trávenia voľného času a prináša turistom bohaté zážitky od termálnych a prírodných kúpalísk, cez zariadenia cestovného ruchu najvyššej úrovne, pamiatky UNESCO a množstvo prírodných krás, celoročnú horskú turistiku, bohatú a rozmanitú kultúru, klimatické kúpele až po agroturistiku.

CR ako odvetvie má potenciál vytvárať priamo i nepriamo pracovné miesta i v znevýhodnených regiónoch a pre nízkokvalifikované skupiny obyvateľstva, podporiť rozvoj regiónov s relatívne nízkym zaťažením životného prostredia a s dôrazom na jeho ochranu, podporovať lokálnu produkciu a zvyšovať životnú úroveň v danom území.

Prekážkou v plnom využití potenciálu CR na Slovensku je byrokratické podnikateľské prostredie, vysoké odvodové zaťaženie, rôzne nesystémové obmedzenia trhu práce, chýbajúca strešná inštitúcia propagujúca Slovensko nielen doma, ale hlavne v zahraničí, zavádzanie opatrení a sociálnych balíčkov bez relevantnej analýzy dopadov na jednotlivé odvetvia hospodárstva (zvyšovanie príplatkov za nočnú a víkendovú prácu).

Na druhej strane je brzdou nedostatočná infraštruktúra či jej nerovnomerné rozvíjanie a údržba, slabá informovanosť potenciálnych cestujúcich, aktívna prezentácia výjazdového CR súkromnými spoločnosťami bez protiváhy motivujúcej dovolenkovat' tentoraz doma. Problémom je taktiež nejednotná úroveň zariadení a poskytovaných služieb, ktoré môžu domácich i zahraničných turistov odrádzať od trávenia času na Slovensku. Z časti za to môže systém samozatriedenia zariadení CR bez povinnej kontroly jeho správnosti či certifikácie.

Tento dokument je prehľadom súčasnej situácie v cestovnom ruchu (CR) na Slovensku a ponúka našu víziu lepšieho fungovania tohto odvetvia. Na úvod treba tiež spomenúť, že primárne pre účel tohto dokumentu rozumieme pod cestovným ruchom tzv. „aktívny cestovný ruch“ a domáci cestovný ruch. Cestovný ruch všeobecne zahŕňa uspokojovanie potrieb súvisiacich s cestovaním a pobytom osôb mimo miesta trvalého bydliska, zvyčajne vo voľnom čase. Aktívny cestovný ruch je „príchod návštevníkov do cieľového miesta“, t.j. návšteva zahraničných návštevníkov na Slovensku. Domáci cestovný ruch je „pobyt rezidentov vo vlastnej krajine“, t.j. cestovanie občanov SR po Slovensku. Pre tento dokument aj pre SR sú najdôležitejšie (z pohľadu pozitívneho vplyvu na obchodnú bilanciu a zamestnanosť) aktívny a domáci cestovný ruch.

Na rozdiel od iných odvetví priemyslu je CR spojený s lokalitou (tzv. cieľovým miestom), t.j. nie je možné ho presúvať medzi krajinami a vytvorená infraštruktúra je prakticky nepresunuteľná. Navyše cestovný ruch má silný multiplikačný efekt. Tzv. príjmový multiplikátor je vždy väčší ako jedna, pretože pôvodný výdavok vyvoláva rad ďalších indukovaných výdavkov.

Podnikanie v cestovnom ruchu, hotelierstve a gastronómii je zaťažené enormnými počtami požiadaviek, podmienok, vyhlášok, zákonov a nariadení. Pre prehľadnosť uvádzame tie, ktoré sú neobvyklé pre okolité krajiny, alebo sú viacnásobne tvrdšie, ako krajiny V4, či v Rakúsku.

- Pracovná zdravotná služba (aj v dnešnej verzii, keď riziko pracoviska v CR sa pohybuje iba na úrovni 1, alebo 2, sú stále nutné kroky k posudzovaniu jednotlivých rizík pracoviska)
- Certifikácia / ciachovanie meradiel pre gastronomické prevádzky – sa v ČR neaplikuje vôbec, v SR sa vyžaduje kontrola pravidelne, čo sú dodatočné náklady prevádzkovateľa, avšak neexistuje žiadna štatistika, ktorá by hovorila o pokutách za zlé merania v gastronómii, okrem tej, ktorá hovorí o meradlách, za ktoré boli podnikateľské subjekty pokutované, pre nedostatočnú, alebo chýbajúcu certifikáciu meradla

- GDPR je síce norma platná pre celú EU, avšak napr. v Rakúsku platí generálny pardon na ďalšie 2 roky od aplikácie zákona a súvisiacich vyhlášok
- Odpisová skupina na 40 rokov pre nehnuteľnosti s prechodným ubytovaním
- Absolútne nejasný a nevyožiteľný autorský zákon (kým v SR podľa štúdie KPMG hradenej Asociáciou hotelov a reštaurácií Slovenska zaplatí priemerný hotel za TV prijímač takmer 7€ / mesiac, vo Švajčiarsku je to 0,5€ / mesiac, v Českej republike ca. 3,5€ / mesiac, alebo v Rakúsku len 3,1€ / mesiac). V súčasnosti vedú autorské spoločnosti s prevádzkami využívajúcimi TV prijímače, rádiá a vybavenie spadajúce pod autorský zákon viac ako 50 súdnych sporov, podanie na PMÚ a aj kárne konanie na MK SR (stav apríl 2019).
- Nezrovnalosti a nekonzistentnosť MF a FS v oblasti registračných pokladníc, nepripravenosť novej verzie ktorá mala byť pôvodne zavedená od 1.4.2019, čo však je aktuálne odložené na 1.7.2019, avšak ani tento termín nie je aktuálne reálny zo strany dodávateľov vybavenia, ktorí navyše lobingom dosiahli ďalšie nutné zmeny na ERP, ktoré každý podnikateľský subjekt budú opätovne, po krátkych intervaloch zmien, vyžadovať ďalšie investície do IT infraštruktúry
- Chýbajúci systém propagácie cestovného ruchu na základných a stredných školách
- Chýbajúci systém propagácie cestovného ruchu na medzištátnej úrovni (zastupiteľstvá SR v zahraničí) v porovnaní s okolitými krajinami

AKTUÁLNA SITUÁCIA

Slovenské ubytovacie zariadenia navštívilo v roku 2017 takmer 5,4 mil. turistov, z toho 40% bolo zo zahraničia, pričom nárast návštevníkov bol okolo 7% oproti predošlému roku. Celoeurópsky nárast bol však vyšší a i tu vidno, že Slovensko v súčasnosti nedokáže využiť potenciál celoeurópskeho rastu. Dôvodom je slabá, prípadne zle cielená propagácia a nálepka Slovenska ako postkomunistickej krajiny východného bloku, zle vybavené či zastaralé vstupné body (hlavná stanica v Bratislave a iné), značné rozdiely v úrovni poskytovaných služieb, slabá jazyková vybavenosť v kontaktných miestach a zariadeniach CR či neférové podmienky pre cudzincov (ceny taxíkov a pod.).

Turistov odrádza rozdielna úroveň, často kritizovaná klientami, je spôsobená i absenciou prvotného nastavenia kritérií pri vzniku zariadenia. V súčasnosti platí pre podnikateľov v CR, ktorí chcú otvoriť ubytovacie zariadenie systém samozatriedenia podľa Vyhlášky bez kontroly správnosti. Kontrolný orgán (SOI) kontroly vykonáva len námatkovo. Chýba jasný návod na čo si dať pri budovaní a otvorení či prevádzkovaní zariadenia pozor, check-listy pre začiatok podnikania či odbor pomoci na konzultácie. Túto úlohu čiastočne supľujú stavovské organizácie. Výsledkom sú zariadenia, ktoré by pri riadnej certifikácii či obdobnej kontrole dodržania požiadaviek Vyhlášky pri získaní povolenia na prevádzku či kolaudácii, nedostali povolenie na spustenie prevádzky.

Na rozdiel od iných odvetví, cestovný ruch riadia a ovplyvňujú takmer všetky ministerstvá. Väčšina legislatívnych zmien vplývajúcich na CR na Slovensku je prijímaná v úrovni tvrdšej, alebo vyššej, ako znejú odporúčania EU, normy a zákony. Vyhlášky a zákony platné pred vstupom SR do EU sú vo väčšine prípadov prísnejšie (kladúce vyššie nároky) ako je v EU bežné, prípadne ostatné krajiny dané situácie neregulujú vôbec.

Naším cieľom, našou víziou je zlepšenie podnikateľského prostredia (nielen) pre odvetvie CR na Slovensku, vytvorenie a napĺňanie stratégie propagácie slovenského CR, odpolitizovanie riadenia propagácie štátom a zníženie daňového a odvodového zaťaženia. Jednou z ďalších priorít by mala byť vlastná domáca propagácia, ktorá by už pri žiakoch ZŠ a SŠ budovala vzťah a informovanosť o kultúre, prírode a celkových možnostiach cestovného ruchu na Slovensku, čo sa dnes deje neorganizovane a okrajovo.

Pre turistov je cieľom sprehľadnenie a zjednotenie úrovne poskytovaných služieb CR a jej zvyšovanie, zlepšenie dostupnosti informácií o možnostiach trávenia času na Slovensku a zlepšovanie základnej infraštruktúry i spoluprácou so samosprávami.

Vrámcí dosiahnutia zlepšenia podnikateľského prostredia, zavedenia systému propagácie a vytvorenia stratégie smerovania slovenského CR navrhujeme hlavné opatrenia:

A: organizácia propagácie a podpory CR:,

- Nová organizácia a propagácia podpory cestovného ruchu
- Systém prepojenia vzdelávania s praxou
- Systém domácej propagácie SR na ZŠ a SŠ

B: financovanie podpory a propagácie CR:

- Jasná štruktúra podporných mechanizmov financovania nepodnikateľských aktivít v CR
- Podpora malého a rodinného podnikania v oblasti CR

C: podnikateľské prostredie a administratívne zaťaženie

- Prispôsobenie podnikateľského prostredia štandardu krajín EU v oblasti CR
- Legislatívna úprava sezónnej práce v oblasti CR i pre domáce obyvateľstvo
- Zmena odpisovej skupiny pre nehnuteľnosti CR
- Mechanizmus postupu prijímania legislatívnych zmien pre CR
- Nová kategorizačná vyhláška s mechanizmom kontroly či certifikácie
- Zmeny byrokratickej záťaže v podnikaní v oblasti CR

D: servisné centrum pre poradenstvo a stratégiu OOCR a KOOCR

- Systém funkčnej podpory administratívnych procesov pre propagáciu SR v oblasti CR na všetkých úrovniach propagácie

Každý vyspelý demokratický štát musí fungovať na spolupráci troch sektorov: štátneho, súkromného a neziskového. O súčasnom nastavení v SR to, žiaľ, povedať nemôžeme. Preto budeme podporovať spoluprácu, v ktorej bude vedenie štátu vytvárať vhodné podmienky súkromnému sektoru, aby tento bol ďalej motivovaný podieľať sa na tvorbe noriem, zákonov a vyhlášok.

Slovensko nemá v oblasti CR stanovené priority, stratégiu či žiadnu inštitúciu, o ktorej by sa dalo povedať že je aspoň systémovo podobná organizáciám podpory CR v susedných krajinách Rakúsko (AT), Maďarsko (HU), alebo Česko (CZ).

Neziskový sektor by mal byť naviazaný na štátnu podporu, nárokovateľným spôsobom cestou rôznych národných, ale aj medzinárodných grantov, tak aby pri splnení podmienok mohli jednotlivé neziskové organizácie, združenia a fondy čerpať podporné mechanizmy na aktivity, ktoré s cestovným ruchom súvisia, ale nefungujú spôsobom podnikania, ale iba formami neziskových organizácií. (napr. budovanie náučných chodníkov, základná infraštruktúra – od značenia až po WC, odpadkové koše a podobne, alebo informačné tabule na cestných odpočívadlách propagujúce lokalitu)

CR formálne patrí pod ministerstvo dopravy a výstavby (MDV), časť agendy je z historického vývoja pod gesciou ministerstvom hospodárstva (MH), rozpočet zahraničnej propagácie a jej riadenie je v gescii ministerstva zahraničných vecí (MZV), a keďže odvetvie CR je silne závislé na práci, túto ovplyvňujú ministerstvo školstva (MŠ) a ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny (MP). CR je momentálne pre politikov až na chvoste priorit, čomu nasvedčuje aj bezprecedentné zrušenie strešnej organizácie CR na Slovensku (SACR) bez náhrady, poddimenzované, spolitizované a nekvalifikované obsadenie sekcie CR na MDV a neustále nekonzistentné zmeny podnikateľského prostredia, ktoré negatívne vplyvajú na rozvoj CR na Slovensku.

Východisková situácia v oblasti propagácie a podpory v porovnaní s okolitými krajinami:

- SR nemá strešnú inštitúciu na propagáciu a podporu cestovného ruchu
- SR má najnižší rozpočet na propagáciu CR z krajín V4 a Rakúska (propagáciu má v gescii sekcia CR na MDV)
- SR má najvyšší podiel domáceho cestovného ruchu (DCR) z krajín V4 a Rakúska

Podnikateľské prostredie (nielen) v oblasti CR sa na Slovensku neustále mení, pričom väčšina zmien podnikanie len viac zneprehľadňuje, a to nielen zavádzaním nových a komplikovaním už jestvujúcich povinností, ale aj zvyšovaním nákladov z nich vyplývajúcich (dane, poplatky a podobne). Hlavné témy tejto oblasti (aktuálne k 1/2019) sú:

- Poplatky organizáciám kolektívnej správy (OKS), ktoré sú najvyššími z krajín EÚ vr. Švajčiarska
- Pripravovaná 3. zmena systému fungovania registračných pokladníc za ostatných 6 rokov
- Aktívna komunikácia a podpora ÚOOÚ pre subjekty CR v oblasti GDPR a tolerancia pre menšie priestupky či určité obdobie
- Zmena odpisovania nehnuteľností slúžiacich na ubytovanie z 20 na 40 rokov, pričom základný cyklus opotrebenia budovy hotela je maximálne 15 rokov
- Zavedenie neprehľadnej schémy financovania domácich pobytov zamestnancov tzv. rekreačnými poukazmi
- Byrokratické zdržovanie a obmedzovanie zamestnávania cudzincov

- Zvýšenie príplatkov za nočnú prácu a prácu počas víkendov a sviatkov (CR ma jeden z najvyšších podielov práce na trhu)
- Zastaralá vyhláška o kategorizácii ubytovacích zariadení

CR v minulosti čerpal rôzne podporné mechanizmy, nielen z EÚ. Neexistuje podklad o efektívnosti využitia týchto prostriedkov, relevantný je však fakt, že tieto podporné mechanizmy na jednej strane zvýšili kvalitu poskytovaných služieb (hlavne cestou kvality vybavenia a šírky poskytovaných služieb) na strane druhej však na trhu vytvorili konkurenčné prostredie, kde vyvolené projekty získali nevratné dotácie a naopak, pozícia investorov a bánk sa výrazne zhoršila.

CR a podnikanie v ňom je založené na malých a stredných podnikoch, v mnohých prípadoch rodinných podnikoch. Schéma podpory takéhoto podnikania a zamestnávania je demotivačná, nakoľko práve dané podniky sú neustále skúšané novými legislatívnymi zmenami, obmedzeniami a v časti prípadov až šikanovania štátnymi orgánmi od finančnej správy, cez cudzineckú políciu, úrad verejného zdravotníctva, inšpektorát práce, veterinárnu správu, úrad pre ochranu osobných údajov, slovenskú obchodnú inšpekciu, všetky dostupné poisťovne, exekútorov a podobne.

Legislatívne zmeny sa dejú väčšinou živelne, bez koncepcie, bez pripomienok stavovských a profesijných organizácií, bez dopadových doložiek, v krátkych časových lehotách, bez kompenzácie za vytvorenie novej povinnosti pre podnikateľský subjekt.

Podnikateľské subjekty v cestovnom ruchu sú jednými z mála zamestnávateľov, ktorých nie je možné presťahovať, intenzívne využívajú ľudskú prácu a majú vysokú pridanú hodnotu. Krajiny s podobnou topografiou v našom susedstve využívajú cestovný ruch efektívnejšie, koncepcnejšie a s výrazne väčším podielom zahraničných hostí.

1. ORGANIZÁCIA PROPAGÁCIE A PODPORY CR

AKTUÁLNA SITUÁCIA

Cestovný ruch ako odvetvie je rozdrobené medzi jednotlivé ministerstvá (dopravy, hospodárstva, či zahraničných vecí), nemá samostatnú organizáciu na podporu a propagáciu.

Čiastočne ju supluje s Ministerstvo dopravy a výstavby, ktoré okrem základného rozpočtového rámcu má len chabé plánovanie, zásadne svoje činnosti nekoordinuje s inými ministerstvami a ešte menej s OOCR a KOOCR, ktoré sú zložkami v propagácii formulujúcimi potreby a podklady pre propagáciu. Chýbajú mu odborníci na vytvorenie strednodobej, či dlhodobej stratégie.

NÁVRH RIEŠENIA:

Cieľom je, po vzore z okolitých krajín, zriadiť platformu na propagáciu a podporu CR, v ktorej sa budú koncentrovať nielen všetky kompetencie v oblasti propagácie a podpory CR, ale aj vytvárať budúca stratégia. Organizácia by mala byť strategicky riadená potrebami a možnosťami CR a obsadená odborníkmi bez ohľadu na aktuálnu politickú situáciu alebo stranícke záujmy.

1. Organizácia musí mať jasné postavenie, koncepčné riadenie a silnú verejnú kontrolu

- Navrhujeme vytvorenie štátom zriadenie obchodnej spoločnosti, založenej za účelom propagácie a podpory CR úpravou zákona o podpore CR, priamo nadväzujúcej na súčasný stav oblastných (OOCR) a krajských organizácií (KOOCR) cestovného ruchu
- V organizácií navrhujeme sústrediť prostriedky
 - na podporu (zo zákona na podporu CR) cestovného ruchu
 - na prevádzku (zo sekcie MD)
 - na propagáciu (z MZV)
 - plus extra prostriedky na rozvoj a stratégiu CR zo štátneho rozpočtu, viazané na úspešnosť ich využitia (merateľný prílev zahraničných turistov do SR)
- Po vzore z AT navrhujeme, aby organizáciu strategicky riadila rada „stakeholderov“ nominovaná na dlhšie obdobie (min. 4 roky). Zástupcov by nominovali stavovské a profesijné organizácie, záujmové združenia (z oblasti cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie), ZMOS a podobne.

- Organizácia by zastrešovala všetky činnosti smerom k propagácii CR v zahraničí, ale aj na Slovensku. Bola by miestom pre podporu fungovania OOCR a KOOCR, ako aj informačným centrom pre samosprávu v oblasti cestovného ruchu.
2. Merateľným výsledkom fungovania a faktorom pre budúce financovanie by bol prílev zahraničných návštevníkov do SR a výška návratnosti propagácie vyjadrená príjmom do štátneho rozpočtu sledovaného na satelitnom účte CR
 3. Organizácia by patrila pod MDV, existujúcu sekciu pre CR, avšak zo súčasnej agendy by si nechala len legislatívu, štatistiku a medzirezortnú komunikáciu vo veciach týkajúcich sa CR.
 4. Organizácia by mala v kompetencii pripomienkovať, prípadne zasahovať do plánovaných aktivít jednotlivých rezortov, ktoré súvisia s CR a koordinovať ich v súlade s prioritou podpory CR.
 5. Organizácia by v spolupráci s OOCR a KOOCR identifikovala strategicky dôležité turistické body záujmu (stanice a vstupy do krajiny, najfrekventovanejšie turistické atrakcie a pod.) a aktívne komunikovala ich údržbu smerom k vytváraniu atraktívneho prostredia pre rozvoj CR, navrhovala riešenia a komunikovala potrebné úkony s príslušnými rezortmi.

2. FINANCOVANIE PROPAGÁCIE A PODPORY CR

AKTUÁLNA SITUÁCIA

Zákon 91/2010 s poslednými novelizáciami stále zachováva neistotu pre OOCR a KOOCR, hlavne pre formuláciu § 29 bod č. 4: „Dotáciu na príslušný rozpočtový rok **môže poskytnúť** **ministerstvo**“, čo znamená že všetky organizácie v plánovaní aktivít prakticky čakajú na štátny rozpočet do jesene roku predchádzajúcemu plánovaniu, a napriek splneniu všetkých podmienok je zákon formulovaný tak, že príspevok na ich fungovanie dostať „môžu“, ale nie je nárokovateľný. Toto stavia všetky organizácie do neistoty a je základom pre korupciu. Navyše v cestovnom ruchu musia byť propagačné aktivity plánované minimálne 2 sezóny predom, teda napr. na B2B kontraktačné výstavy v roku 2019 je potrebné poskytovať informácie k službám a produktom pre sezónu 2020, resp. 2021, t.j. plánovanie a prípravy týchto „balíkov“ musí byť pripravená najneskôr na jeseň 2018, teda prakticky 2-3 roky pre ponúkaným poskytnutím služby

(balíka). V súčasnom znení je toto prakticky nemožné, resp. možné iba v rozsahu členských príspevkov, a nie v rozsahu výšky nenárokovateľnej dotácie.

NÁVRH RIEŠENIA:

Cieľom je zabezpečiť pre propagáciu a podporu CR súvislé financovanie nezávislé od rozhodovania a politických vplyvov, založené na mechanizme automatickej podpory, rozšírením zákona 91/2010 (resp. novely 347/2018) tak, aby všetky organizácie podieľajúce sa na podpore a propagácii CR v SR mali zabezpečené automatické financovanie v závislosti od úspešnosti (výšky podielu príjmu do štátneho rozpočtu z CR) ich pôsobenia. Mechanizmus by bol založený na už dnes fungujúcom systéme stanovenia výšky podpory podľa počtu prenocovaní s rozšírením na ďalšie aktivity a merateľné ukazovatele v oblasti CR. Jasným a dlhodobým stanovením kritérií na financovanie by sa predišlo aktuálnej neistote a nenárokovateľnosti podpory, ktorá znemožňuje dlhodobejšie plánovanie, ktoré je pri cestovnom ruchu nesmierne dôležité.

Navrhujeme rozšíriť zákon 91/2010 o organizáciu na podporu a propagáciu CR, ako strešnú organizáciu propagácie a koncentrovať do tejto podporu CR doma aj v zahraničí, upraveným systémom v závislosti od počtu návštevníkov SR (nielen prenocovaní), vychádzajúc z jednoducho dostupných priamo zistených údajov (Cudzinecká polícia, resp. miestne dane). Tak ako je uvedené v časti „A“ tohto dokumentu.

Ďalej navrhujeme novelu zákona 91/2010 časti § 29, tak aby z neho:

- Vyplyvala nárokovateľnosť podpory po splnení podmienok pre OOCR a KOOCR
- Doplnil sa nárok organizácie podpory a propagácie CR (nárokovateľný, vychádzajúci z mechanizmu podpory CR)

Ďalej navrhujeme ďalšie podprogramy do gescie novej organizácie napr.:

- Propagácia a tvorba produktov pre „city tourism“ (mestský cestovný ruch – t.j. návštevy väčších miest). Využitie spoločenských, kultúrnych, športových a iných cieľov v danej lokalite (meste) na spoločnú propagáciu – návštevy daného mesta, aj so zapojením poskytovateľov služieb. Základom by mala byť informačná kancelária (info point) s aktívnou ponukou trávenia času v danej lokalite – meste, konkrétne definované produkty (balíčky) na trávenie času v danej lokalite

- Individuálne projekty (podpora, gescia, pokračovanie):
 - o Projekt divočina Poloniny
 - o Projekt propagácie domáceho cestovného ruchu pre základné a stredné školy prostredníctvom podporovaného cestovania žiakov za kultúrными a prírodnými cieľmi v SR
 - o Projekt podpory soft turizmu a eko turizmu – t.j. podpora malých a rodinných podnikov, ktoré zväčša pôsobia mimo hlavných cieľových miest (destinácií) a do regiónu prinášajú ponuky pre obmedzené množstvo návštevníkov. Napríklad agroturistika, pozorovanie vtáctva a podobne.
 - o Projekt pasportizácie využitia EU fondov na podporu CR a aktuálny status a plány jednotlivých investícií. Projekt by využil dostupné informácie o jednotlivých využitíach podporných mechanizmov, ich úspechoch a neúspechoch, resp. o pozitívach a negatívach spojených s čerpaním podporných mechanizmov, tak aby boli viditeľné projekty so zásadne pozitívnymi výsledkami a tieto sa mohli rozvíjať, podporovať a do budúcnosti aj prípadne opakovať.

3. PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE A ADMINISTRATÍVNE ZAŤAŽENIE

Cieľom je zlepšiť podnikateľské prostredie a znížiť administratívne zaťaženie pre činnosti špecifické pre cestovný ruch. Plán nadväzuje na [DANE A PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE](#), ktorý rieši strategické zmeny SPOLU – občianska demokracia v tejto oblasti všeobecne.

AKTUÁLNA SITUÁCIA

Podnikateľské prostredie (nielen) pre cestovný ruch, hotelierstvo a gastronómiu je v porovnaní s okolitými krajinami zaťažené nezmyselnými obmedzeniami, povinnosťami a navyše aj zákazmi.. Len v roku 2017 UVZ (Úrad Verejného Zdravotníctva) oficiálne vydal vyhlášku k podávaniu surového mäsa (o.i. „tataráku“). To je ilustráciou nefungovania systému, nakoľko

nariadenie platilo od roku 2007. Napriek vyhláške sa tatarák viac-menej predával, UVZ neevidoval žiadne podanie pre otravu, či ohrozenie zdravotného stavu a na dôvažok ani v tomto období viac ako 10 rokov ani nikomu neuložil pokutu za jeho podávanie. Išlo teda o čisto formálne nariadenie, ktorých je pre podnikanie v gastronómii viac ako 500, v niektorých prípadoch a v príkrom rozpore naprieč nariadeniami.

NÁVRH RIEŠENIA:

Navrhujeme využiť existujúcu „pasportizáciu noriem, vyhlášok a zákonov“ – štúdiu MDV z roku 2017-18 a

1. rozsah povinností porovnať s okolitými krajinami, hlavne smerom k tzv. „goldplatingu“ slovenských vyhlášok, zákonov a noriem
2. zo zistení upraviť tie zistenia, ktoré stavajú podnikanie v SR pod väčšiu kontrolu alebo vyššie pokuty, smerom k liberalizácii
3. podmienky, ktoré v pasportizácii budú nad rámec porovnateľných noriem okolitých štátov, prípadne EU, zrušiť úplne (napr. povinné používanie kalibrovaných meracích prístroj, navrhujeme používanie referenčného kalibrovaného meradla)
4. cestou rokovaní a spoločnou pracovnou skupinou ministerstiev a stavovských organizácií prispôsobiť zistenia okolitým štátom z reštrikcií a obmedzení na liberálnejší prístup, orientovaný viac na zákazníka a na bezpečnosť, ako na „papierové“ plnenie noriem, vyhlášok a zákonov.
5. Implementovať systém minimálne 1 za 2, teda ak vznikne nová povinnosť, je nutné najprv zrušiť 2 aktuálne platné povinnosti

4. SERVISNÉ CENTRUM PRE PORADENSTVO A STRATÉGIU OOCR A KOOCR

AKTUÁLNA SITUÁCIA

Súčasnú nastavenie podpory CR cez OOCR a KOCR považujeme ako systémové opatrenie za dobré. Avšak štát s peniazmi presunul na novovzniknuté organizácie aj administratívu, stratégiu, marketing či nákup. Tieto kompetencie mnoho z organizácií nevie úspešne spravovať, nakoľko im chýba podpora, vzorové projekty, štandardizované postupy a v niektorých prípadoch aj ľudský kapitál.

NÁVRH RIEŠENIA:

Navrhujeme preto zriadenie SSC (shared service center) pre OOCR a KOCR ako oddelenie novovzniknutej organizácie na podporu a propagáciu CR, ktorá by slúžila ako podpora pri projektoch a administratíve OOCR a KOCR, najmä v oblastiach:

- Vedenie účtovníctva
- Archív úspešných a vzorových projektov ktoré boli realizované inými OOCR a KOCR
- Tréningové manuály a vzorové postupy na:
 - o čerpanie dotácií podľa 91/2010
 - o čerpanie iných zdrojov financovania pre podporu a propagáciu CR na miestnej a regionálnej úrovni
 - o tvorbu organizačnej štruktúry a personálnej politiky
 - o predkladanie rozpočtov a projektov pre zástupcov samosprávy (pre obce, mestá a VUC)
 - o tvorbu marketingovej stratégie
 - o tvorbu ponukových balíkov a vytváranie priestoru a podpory spolupráce miestnych a regionálnych poskytovateľov služieb pre návštevníkov a domácich obyvateľov
 - o propagáciu produktov CR vo vlastnom okolí – smerom k obyvateľom obce, mesta a regiónu
 - o prípravu výstavy, workshopu, tlačovej správy a PR generálne

- iných „best practice“ postupov pre OOCR a KOOCR
- Zriaďovanie, financovanie, vedenie a napĺňanie infopointov
- Využívanie digitálnej komunikácie a sociálnych sietí na propagáciu destinácie

Programová skupina SPOLU – cestovný ruch

Koordinátor: Mag.(FH) Radúz Dula

Odborná konzultácia:: Ing. Adela Provazníková

Rozpis skratiek:

CR cestovný ruch

OOCR oblasťná organizácia cestovného ruchu

KOOCR krajská organizácia cestovného ruchu

MDV Ministerstvo dopravy a výstavby SR

VUC Vyšší územný celok

DCR domáci cestovný ruch (cestovanie domácich obyvateľov v rámci krajiny)

ACR aktívny cestovný ruch (príchod zahraničných návštevníkov do SR)

OKS organizácie kolektívnej správy

ZMOS Združenie miest a obcí Slovenska

FS Finančná správa

MK Ministerstvo kultúry SR